

У пошани
до піонерів —
лицем
до молоді!

СВОБОДА

SVOVODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСорос: 435-8740
Тел. з Нью-Йорку:
Барклі 7-4125
УНСорос: Барклі 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 152. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 19-го СЕРПНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, AUGUST 19, 1971 No. 152. VOL. LXXVIII.

— КРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 18 серпня 1971

В АМЕРИЦІ

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ ЗДОРОВ'Я, ОСВІТИ І ОБЕЗПЕЧЕННЯ Елліот Річардсон передав на розгляд Конгресу 250-сторінковий звіт, в якому подані рекомендації про зміну в видаванні дозволів на лікарську практику. З одного боку, видавання нових "ліцензій" сприятиме тому, що в галузі лікарської опіки зможуть працювати більше відповідних людей, а з другого — будуть поставлені підвищені умови до лікарів і взагалі медичного персоналу. В діяльності медичної опіки в ЗСА відчувається велика нестача фахівців.

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД ЗСА У ВАШИНГТОНІ виніс рішення, за яким телевізійні станції, які рекламують продаж автомобілів, мусять також при тім повідомляти, що автомобілі заневищують повітря отруйними газами. Дотепер телевізії були змушені законом передавати відомості про затрутування атмосфери й шкоду для здоров'я лише під час рекламування тютюнових виробів.

У ФОРТІ МЕК ПІРСОН РОЗПОЧАЮЄ ПЕРЕСЛУХУВАННЯ справи капітана Американської Армії у В'єтнамі Ернеста Медіна, обвинуваченого у вбивстві багатьох цивільних в'єтнамців у селищі Мілай. Однак, як сказав обвинувачувач на суді, капітан Медіна, "не давав наказів вбивати в Мілай, але він також не втрутився в справу, коли його воїни стріляли по цивільних".

ДРУЖИНА ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА ВІДБУВАЄ подорож по різних степах, де вона передає частину землі, власності Федеральному Уряду, в розпорядження стейтських і місцевих властей, для влаштування там місць відпочинку, парків тощо. Разом буде передано такої землі вартістю в 10 мільйонів доларів. У Баттл Крік, Миш, північ Никсон вітало багато зібраних людей.

МІСЬКА РАДА НЬО ЙОРКУ ВСТАНОВИЛА, що для міста буде коштувати значно дорожче посилати матір, яка дістає соціальну допомогу, до праці, аніж далі такі матері допомагати. Якщо така мати піде до праці, то треба буде окремо платити за догляд над її дітьми та покривати інші видатки, що ніяк не калькулюється.

КОМІСІОНЕР НЬО ЙОРКСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ МОРФІ повідомив, що останнім часом суди почали давати гостріші прикуси жінкам, які займаються торгівлею своїм тілом. У Нью-Йорку поліція далі провадить боротьбу з проституцією і порнографією.

У СВІТІ

РУМУНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ НІКОЛАЙ ЧАУШЕСКУ заявив, що "Румунія зберігає добрі відносини з Комуністичним Китаєм і ступатиме, власним шляхом до соціалізму". "Хочемо бути вільними господарями у своєму країні" — заявив той лідер румунських комуністів, відповідаючи очевидцям на нові, "перестороги" з боку московських та інспірованих Москвою сателітських газет. У Букарешті перебувала делегація китайських комуністів під проводом Лі Тех-ченга. Вона прибула вже до столиці Альбанії Тірани.

БОЛГАРИ ПЕРЕВОДИТЬ зміни у своїх амбасадах у країнах Вільного Сходу й Африки, у зв'язку з видаленням з Судану болгарського амбасадора під закидом його участі у змові проти тамтешнього режиму. Амбасадор в Єгипті і Сомалі, Любомир Димитров, перенесений до Греції. Його одомовленник, Райко Димитров, відкликаний із становища амбасадора в Ємені, де арештовано десяток старшин за їх зв'язки з комуністичними амбасадорами.

ПІДЛЯ ГОТОВА підписати із З'єднаними Стейтами такий сам договір, як його підписала з СРСР — заявив індійський міністр закордонних справ Сваран Сінг демократичному сенаторові Едвардові Кеннеді, який впродовж тижня був в Індії і відвідував тамтешні табори східно-пакістанських втікачів. Кеннеді заявив, що Пакистан переводить геносид супроти бенгальського населення у Східно-пакістані. Західні дипломати вважають, що пакистанські воїни вбили кругло 200.000 осіб у Східному Пакистані. Кеннеді заявив на пресовій конференції у столиці Індії Нью-Делі, що "судиною виною Шейха Мубура Рахмана (що його мали судити у Пакистані, як "зрадника") було те, що він виграв вибори". Едвард Кеннеді запевнив, що він буде боротися у Вашингтоні за припинення всякої допомоги Пакистану, поки не буде політичного замирення у Східно-пакістані. Пакистанський уряд скасував візу, яку видав був сенаторові Кеннеді, і не допустив його до Пакистану.

У ПІВНІЧНИЙ ІРЛАНДІ РОЗПОЧАВСЯ страйк тамтешніх робітників і службовців — католиків, які перейшли з тактики терору до тактики "цивільного непослуху". Багато крамниць закриті, багато фабрик і установ працюють із куди зменшеним числом zatrudнених.

УРАД КАМБОДЖИ НЕ Є ШАСТЛИВИМ, що у воєнних операціях проти комуністів допомагають йому південно-в'єтнамські в'єтнамці з даних околиць насильні скарги, що південно-в'єтнамські воїни допускаються грабунків та насильства над місцевим населенням. Створено спільну комісію для розгляду тих скарг, а уряд Камбоджі планує заступити південних в'єтнамців власними воїсками.

Д-р Елсберг не признається до вини

Лос Анджелес. — На суді в Лос Анджелесі д-р Деніел Елсберг заявив, що він не почував себе винним за те, що мав у посіданні тасміні документи з Пентагону і що їх скопіював. Колишній співробітник Департаменту Оборони, д-р Д. Елсберг прибув на суд у товаристві своїх двох адвокатів-оборонців: проф. Чарльза Нессона з Гарвардської Юридичної Школи і адвоката Леонарда Будіна з Нью-Йорку. Він хоче обернути свій процес у політичний, твердячи, що населення країни має знати про все, що стосується війни у В'єтнамі. Д-р Елсберг не

ПРЕЗИДЕНТ ЗАКЛИКАЄ ДО

УВІЙШЛИ В ЕРУ НОВОГО

ЗАТРУДНЕННЯМ

Нью-Йорк. — Своєю промовою виголошено тут у вівторок 17 серпня ц.р. на зібранні провідників 6500 відділів католицької організації "Личарі Колумба", які діють на території ЗСА і Канади й об'єднують яких 1,2 мільйона членів, президент Ніксон присвятив в основному питанням започаткованої ним нової економічної програми. З'ясовуючи три головні завдання цієї програми: створення більше місць праці, припинення зросту коштів прожитку й оборону доллара перед атаками міжнародної спекуляції. Президент закликав до жертв і посилених праці, щоб вивести З'єднані Стейти Америки із теперішньої кризової ситуації й увести їх в еру нового добробуту із повним zatrudненням для всіх і без війни. Щоб добитися цього — казав Президент — і щоб американська нація залишилася великою і певною свого великого призначення, треба зусильно працювати, жертвувати не тільки урядом, але й цілою нацією, яка від самих своїх початків була прикладом служіння людству й ідеалам свободи і яка виросла в могутню державу силами й зусиллями мільйонів іммігрантів, що прибували сюди з усіх країн світу. "Сьогодні живемо в часі — стверджував Ніксон — коли всі люди й нації мають дозвіл спробувати зламати тиранію депресії й формувати наше майбутнє за прагненням наших надій. Живемо в час, коли є повна можливість досягти того, чого досі може й не мали американці — а саме повної генералії миру. Живемо в добу, коли вільна економічна система ЗСА може дати те, чого не мали американці протягом останніх 15 років

Уряд вимагає припинити всі страйки в період замороження цін і платень

Вашингтон. — Адміністрація президента Ніксона звернулася у вівторок 17 серпня ц.р. із закликом до яких 150 000 робітників, що беруть участь в започаткованих ними понад 350 страйках на території всієї країни, щоб вони припинили ці страйки і повернулися до праці під час усього 90-денного періоду встановленого розпорядком Президента про замороження цін і заробітних платень. Із цього вимогою виступив головний федеральний медіатор Дж. Кортіс Кавте, закликаючи водночас із цим зорганізований у професійних спілках світ праці не починати нових страйків в цьому періоді.

Президент Ніксон обіцяє допомогу для парохіальних шкіл

Нью-Йорк. — Президент Річард Ніксон виступив у вівторок увечері 17 серпня в готелі "Валдорф-Асторія" перед 1.500 делегатами католицької організації "Личарі Колумба", в присутності ньюйоркського архієпископа кардинала Теренса Кука. Президент сказав, що він не залишить напалат парохіальних шкіл, яке переживає тепер великі економічні труднощі. "В час, коли парохіальні школи зачинаються одна щоденно, ми повинні спинити цю тенденцію, і ви можете розраховувати на мою підтримку в цій справі". Президент Ніксон сказав також, що діти "великого народу у цей великий час" повинні бути добре виховані і мати моральні, духовні й релігійні цінності. Всі півтора тисячі учасників 89-ї щорічної зустрічі організації "Личарі Колумба" вітали оваційно цю заяву Президента. Перед ним промовляв кардинал Т. Кук, який сказав, що позбавлення економічної урядової допомоги парохіальних шкіл є дискримінуючим і як таке — позбавляє батьків тих учнів їхніх конституційних прав. У липні ц.р. Найвищий Суд ЗСА визнав, що економічна допомога парохіальним школам з боку федерального уряду чи стейтів не є конституційною. Проти допомоги голосували 8 осіб з усіх 9 членів Найвищого Суду. Таким чином, заява кардинала Т. Кука відносилася до рішення Найвищого Суду, з яким не погоджуються найвищі провідники американського католицького світу. Кардинал зазначив, що не зважаючи на таке дискримінуюче рішення Най-

ЖЕРТВ І ПРАЦІ, ЩОБ ЗСА

ДОБРОБУТУ ІЗ ПОВНИМ

І БЕЗ ВІЙНИ

Економічні реформи Ніксона створили

атмосферу непевності й занепокоєння в міжнародному фінансовому світі

Лондон. — Проголошення надзвичайного 10-відсоткового мита на всі імпортовані до Америки товари і припинення обміну закордонного доллара на золото створило атмосферу непевності і занепокоєння у закордонному фінансовому і промисловому середовищі, який нахмурило з можливістю девальвації доллара. У зв'язку з цим відбуваються і в найближчому часі будуть відбуватися гарячкові наради, які охоплюють економічний світ Західної Європи, Америки і Японії. У Брюсселі майже безперервно відбуваються наради Монетарної Комісії 6-ох членських держав Європейської Економічної Спільноти. Відбулися засідання ради міністрів у Франції, Західній Німеччині, Італії і Швейцарії у зв'язку з новою господарською ситуацією, яку створює можливість піднесення вартості закордонних валют у релатції до доллара. Поки що не передбачується швидкої девальвації закордонних валют, тим паче, що проти цього висловилася Японія. На засіданні японського уряду, яке відбулося в минулий вівторок 17 серпня, був

Пекін підіриває советські й американські впливи в різних країнах світу

Тегеран. — Гран офіційно визнав комуністичний режим у Китаї за "єдиного легального представника Китаю". Вільно-китайський амбасадор вийшов з Тегерану й уряд Вільного Китаю на Тайвані (Формозі) проголосив, що Вільний Китай "припиняє" зв'язки з Іраном. Так само Туреччина визнала Комуністичний Китай. Таким чином усі члени так званого Центрального Пакту, що охоплює Британію, Іран, Туреччину й Пакистан, вже визнали Комуністичний Китай. В найближчому часі мають визнати Комуністичний Китай також Греція і Ліван. Це все держави або безпосередньо пов'язані з Америкою союзницькими договорами, або прохизджені Комуністичним Китаєм після послаблення американських впливів наві'язуючи з тими державами торговельні договори, та у відношенні до незалежних держав — даючи їм кредити й постачаючи різні товари. Однак у це більшій мірі Комуністичний Китай старатиметься послабити й підірвати впливи Советського Союзу, в першу чергу на Балканах і на Близькому Сході. Між арабськими державами і Москвою значно погіршилися відносини внаслідок переслідування в Судані, Єгипті і Лівії доморослих комуністів. З початком цього місяця перебував у Пекіні єгипетський міністр закордонної торгівлі й його приймали там із спеціальними почестями. Припускають, що Єгипет хоче визволитися з тієї повної залежності від Москви, яка прийшла внаслідок заставлення Москві єгипетської базовини за достави советської зброї. Подорож комуністичних дипломатів до Румунії, Югославії і Албанії спонукала деяких західних коментаторів до твердження, що Пекін старатиметься створити "вісь Тірана-Београд-Букарешт", як оборонний блок комуністичних держав, загрозованих "доктриною Брежньєва", що дає Москві "право" переводити інвазії до країн, де "загрозований соціалізм".

Прокуратура УССР розглядала випадки масових затрусень харчами

Київ. — Останнім часом на деяких підприємствах громадського харчування, м'ясо-молочної і харчової промисловості, в дитячих закладах мали місце факти грубих порушень санітарно-гігієнічних правил, технічного режиму приготування та зберігання харчових продуктів, що в ряді випадків призвело до гострих, — сказано в "Радянській Україні" з 7 серпня, шлунково-кишкових та інфекційних захворювань громадян". У повідомленні Прокуратури УССР сказано, що "у зв'язку з цим порушено кримінальні справи і притягнено винних осіб до відповідальності". На 1 і 2 роки таборів засуджено винних у "захоплюванні групи відпочиваючих" в пенсіонаті у Ялті, двох засуджено на такі ж терміни в м. Комотопі, Сумській області, де в дільній "харчове затрусення" дістали 37 чоловік. "Незабаром статиме перед судом завідувач дільнею ч. 1 при радгоспі "Більшовик" Кр. с/госпартійського району А. Алексашкіна, бо там "мало місце харчове отруєння". Люди затрусювалися: котлетами, "білшовиком", після споживання млинців з м'ясом, "через недбале зберігання м'ясопродуктів". У повідомленні зазначається, що були випадки затрусень дітей, але конкретних прикладів не наведено. Повідомлення закінчується словами, що такі ж кримінальні справи "розслідуються органами Прокуратури і в ряді інших областей".

Померла Марія Лівницька, вдова

по президенті УНР в екзилі Андрієві

Лівницькому

Йонкерс, Н. П. — У вівторок 16-го серпня вранці померла в домі своєї доньки Наталі, поетеси, і зятя, артиста-малюка Петра Холодного Марія Вартоломівна Лівницька на 93-му році життя. Родом з Поділля, Покійна була членом Революційної Української Партії (РУП), згодом Соціал-демократичної Робітничої Партії (УСДРП). Була активною громадською діячкою, причому її арештували були й судили за участь у нелегальних українських організаціях. Діляла головню на Полтавщині. На еміграції в Польщі жила у Варшаві й була довголітньою головою

Д-р Лев Добрянський керує Інститутом

Порівняльної Політичної і Економічної Системи

Вашингтон, Д. К. — При Джорджтаунському Університеті у Вашингтоні цього року в літній період 93 студенти із 40 стейтів ЗСА, від 85 коледжів та університетів, навчалися впродовж півтора місяців в Інституті Порівняльної Політичної і Економічної Систем, під керівництвом проф. д-ра Лева Добрянського. Діяльність цього Інституту спонзорувала Молодеча Фондація ім. Чарльза Едсона. Студійна праця відбувалася в трьох напрямках: студенти аналізували й порівнювали інші світові політичні й соціально-економічні системи з американською демократичною системою, відбували зустрічі з видатними представниками амери-

У Дітроїті створено Комітет для

відзначення Ювілею Е. Козака

Дітройт (В. П.). — Дня 30 червня 1971 року повстав у Дітроїті Ювілейний Комітет для відзначення 70-ліття Едварда Козака, яке припало на початок 1972 року. Комітет поставив собі за ціль 1) вдати монографію про Едварда Козака, як малюка, графіка, карикатуриста й сатирика, 2) влаштувати ювілейний бенкет з програмою в суботу, 18 березня 1972 року та виставку образів мистця (в Дітроїті). До Комітету ввійшли: д-р Б. Лончина — голова, інж. В. Колодний — заступник голови, В. Паліж — секретар, інж. М. Куніньський — фін. референт, Б. Ніжанивський і проф. І. Болнарук — видавничі референти, ред. В. Несторович — прес. референт та члени: мгр В. Баран, М. Віхорек, В. Дигдало, д-р І. Дутко, Я.

176 юнаків і юначок бере участь

у вишкільному таборі СУМА в Елленвілі

Елленвіл, Н. П. (МКБ). — В неділю, 15-го серпня ц.р., відкриває черговий табір для виховників і вихованців юнацтва СУМА на оселі в Елленвілі, Н. П. 176 юнаків і юначок бере участь в цьому річному вишкільному таборі ім. Степана Бандери. Табір поділений на два під-табори — юначок ім. Лесі Українки і юнаків ім. 30-го червня — та проходить під гаслом "Борись і добивайся Батьківщини". Табори проводить команда в складі: Ярослав Петрик, командант; мгр Євген Гановський, головний виховник; Ярослав Верещук (Чикаго), бунчунний; Геня Кузьмо-вич, писар; Дарія Степаняк, медсестра; Борис Лерета (Дітройт), кошовий; Христя Федак (Чикаго), кошова; та курієрні — Маріяна Кміт, Леся Ясевич, Оля Федорів, Мирослав Футала і Степан Шкафаровський.

Едвард Козак - ЕКО

Конопала, Н. Куніньська, М. Томин, Д. Федорко, Контрольна Комісія: дир. М. Мушинський, мгр О. Кітимишин, проф. С. Віхар. Передбачено теж поклукати до життя в найближчому часі Почесний Комітет.

Виходачами табору є: проф. Роман Драган (Амстердам), проф. Степан Демчишин, д-р Зенон Саган, д-р Микола Багатюк, д-р Петро Мірчук, д-р Дмитро Шогрин, ред. Володимир Левенець, проф. Мотря К. Богатко, маестро Михайло Длабога, Капелани оселі СУМА — о. Іван Мак і о. Володимир Базилевський в заступництві о. Івана Ткачука. На таборі перебувають гості з Європи — студенти-сумські Віра Лавриненко (Мюнхен) та Зірка і Роман Коваль з Брюсселю (Бельгія), діти мгр-ра Омеляна Ковалю, довголітнього голови ЦУ СУМА. Учасники табору матимуть зустрічі з дітьми Української Культури в рамках вечірніх густрок. Вишкільний табір триватиме до 6-го вересня. Всі тоборовники візьмуть участь у 20-му Всеамериканському З'їзді СУМА.

СВОБОДА
Українська національна газета

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1933

Українська національна газета, видання щодня, крім неділі, понеділка та вихідних (суббота та понеділок вилучені) Українською Національною Асоціацією, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00. For USA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Роковини трагічних подій

У минулому тижні припадали роковини подій, які чорними буквами записалися у свідчущій історії та які все ще тяжать на людстві своїми зловісними наслідками. Для 6-го серпня 1945 року скинено з американського літака першу атомову бомбу на японське місто Гірошіма, спричинивши безсередньо та виснажливо радіаційну смерть від 80.000 до 200.000 цивільних мешканців. В три дні пізніше скинено другу таку бомбу на місто Нагасакі, спричинивши смерть від 40.000 до 75.000 — докладної статистики самі японці не мають. Внаслідок цих атомових атак Японія капітулювала 14-го серпня 1945 р. Відзначаючи 26-ті роковини цієї події, японський монарх Гірогіто заклав на минулу суботу японців молитися за три мільйони земляків, що полегли в другій світовій війні. Японія спровокувала ту війну і сама завинила у своїй катастрофі підступною атакою на американську флоту у Перл Гарборі 7-го грудня 1941 року, але по нинішній день існують сумніви, чи потрібні були атомові атаки на ті японські міста і чи розумно було дозволити Советському Союзу всадовитись у Північній Кореї та забрати японські Курильські острови за участь у протияпонській війні, яка тоді фактично була вже виграна.

Трагічна помилка Америки, що допомогла Советському Союзу відбудувати й розбудувати свою імперію, спричинилася також до здвигнення німецькими комуністами, за згодою і під протекцією Москви, 12 і 13 серпня 1961 року почерз Берлін внутрішнього муру, що дістав назву „муру ганьби“. Збудували його, щоб припинити втечу із Східної Німеччини на захід німецьких робітників та інших кваліфікованих сил, без яких не могла обійтись економіка проголошеної Москвою „суверенної“ Східної Німеччини. 15.000 комуністичного війська бережуть неперушність довгого на 28 миль муру, а 65 осіб згинувли у невдачних спробах переступити його. Мешканці обох частин поділеного Берліну стараються „не бачити“ муру ганьби й не говорити про нього.

Ці роковини пригадали ще раз, що Америка виграла другу світову війну, але програла мир, бо її советський „союзник“ став її найгіршим ворогом.

„Соціалістична інтеграція“

На недавній 25-й сесії Ради Економічної Взаємодопомоги, РЕВ, у Криму, під натиском представників ЦК КПСР країни - сателіти СРСР підписали „Комплексну програму“ співробітництва і розвитку економічної інтеграції країн, членів РЕВ. Не підписалися під цим документом тільки Югославія і Албанія.

Преса сателітних країн вихваляла нову програму. Болгарське „Земельско знаме“ писало, що „нова програма соціалістичної інтеграції є доказом послідовного втілення в життя історичних рішень 24 з'їзду КПСС“. З окупованої Польщі „Руде Право“ пише, що „об'єднання спільних зусиль держав, членів РЕВ, є конкретним виявом пролетарського і соціалістичного інтернаціоналізму“. І так уся сателітна преса. Допомогає підсилювати такі позитивні для імперіалістичної Москви, голоси комуністична преса інших держав, дійсно вільних. Паризька червона „Юманіте“ писала, що новий договір між СРСР і країнами „соціалістичної співдружності народів прийнятий духом соціалістичного інтернаціоналізму“.

Тим часом, економічна інтеграція означає для імперської Росії те, що більшу контроль над розподілом завдань і над економікою та прибутками в країнах - сателітах, а для країн - сателітів — новий період їх існування, коли вони матимуть свободи ще менше, ніж її мали. Хоч формально СРСР є нібито рівноправним партнером в економічній співпраці з іншими країнами східно - комуністичного блоку, насправді ж він диктує, і то не лише в питаннях політики, як дотепер, а вже й рублем — у справах економіки. Комуністи — матеріалісти, і за їхнім вченням економіка є найважливішим каменем розвитку кожного народу. Хто економіку контролює, той контролює практично все. Сателітна преса не даремно згадує, що підписання „Комплексної програми“ є реальним здійсненням постанов 24-го з'їзду комуністичної партії СРСР. На тому з'їзді було схвалено кілька далішє й більше централізуючих, імперського типу, постанов, що мають привести внутрі СРСР до „злиття націй“, а поза СРСР — до економічної залежності країн - сателітів від рішень Москви.

І. Вовчук
ЛІТЕРАТУРНІ НАРАДИ
— БЕЗ ЛІТЕРАТУРИ
(ДЕЩО ПРО КИЇВСЬКИЙ І МОСКОВСЬКИЙ З'ЇЗДИ ПИСЬМЕННИКІВ)

Паради подяки за „батьківську“ опіку

„Багато національну родину советських літератур“ зібрано з черги у великій залі кремлівського палацу. Великі портрети вождів і стовпів російської культури, розвішані на білому мурованні колонах його, дивилися на делегатів 5 з'їзду письменників СРСР, коли вони висловлювали свою подяку Центральному Комітетові і „вождів“ його за „дбайливу“ опіку над літературою. Опіку названо „батьківською“, а подяку „синьською“. Сталинський дух брєжневської політичної практиці вітав у залі, де відбулась нарада отечественної літератури, представники якої в низькопідложному під-

лабузництві вихваляли „пожжя“ КПСС за його мудру політику.

Задумавши „організувати літературу“ і поставити її творців на службу „отечественному соціалізмові“, Сталін, перед першим з'їздом, на якому література було підпорядковано інструкціям ЦК, розмовляючи з М. Горьким, сказав: „Є і дуже потрібні соціалістичному будівництву інженери металургів, інженери будівельників, інженери електриків... Всі вони потрібні для будови соціалізму. Але нам не менш потрібні інженери, які будують людські душі. Ви, письменники-інженери, що будували людські душі.“

В день відкриття Першого з'їзду письменників, в серпні 1934 р. „Літературна Га-

ВІДЧУТТЯ ВЛАСНОЇ СИЛИ

Париж. — Серпень місяць у Франції — місяць повних вакацій. Не забувай, ви — в ЗСА. — що у нас кожен робітник має повних 4 тижні вакацій, а 30 відсотків зарплати. Навіть п'ять тижнів! Коли помножити це на вакаційні дні в Америці, то це ще не дасть образу вакаційного періоду. Ще треба додати французьке сманування відпочинку й всякої іншої приємності, французьке відчуття святості вакацій. Як чужинець, я мав багато прикрост з поліцією та іншими адміністративними установами. Не було можливо будь-що приписати, будь-що улегшити. Але коли до прохання подавалося замітку: „Мені спішно, бо мушу їхати на вакації“, — тоді була невідмінна відповідь: „А, коли вакації, то це зовсім інша справа...“

У Парижі в серпні треба на три квартали („бляки“) бігти далі за хлібом чи фунтом моркви, а на шість, щоб виплатити сорочки: всі бо на вакаціях. Навіть склянку пива не випієш на всякому розі, бо... власники чи управителі каварень — на вакаціях. „Замкнути від 31-го липня до 1-го вересня“ — це найпопулярніший напис на всіх дверях Парижу.

Тому зрозуміло, що цілий ряд актуальних і злободенних справ — не дискусують. З початком серпня затихли також міжнародні події. При вакаційних настроях ніхто не переймається ні екскурсіями в Судані, ні назріванням зрівняння „приязні“ арабського світу з Москвою. Тут і там згадуються про планований подорож президента Ніксона до Пекіну, а при тому мовиться про геніальність де Голля, що настільки випередив у цій ділянці Вашингтон... Мова тим вимовніша, що саме тепер спеціальна французька місія, в супроводі великої кількості репортерів, відвідала червоний Китай. Багато говориться про неминучість, подорожі до Китаю президента Помпіду, про яку так мріяв де Голль.

За відсутності пекучості злободенних проблем, не зважаючи на клопоти міністра внутрішніх справ з поліцією, яка домагається покращення умов праці в загалі, а платень зокрема, не зважаючи на тривожний зріст цін, що викликає важкі переспахи з робітничими синдикатами восени, — преса багато уваги присвячує т. зв. засадничим справам, що входять в ряд „академічних проблем“ коли блискавка подорож на Місяць. „Аполло-15“ належить до розважової ділянки, бож репортажі телевізії не позбавлені мистецької вартості. І вихвалюючи точність телевізійних передач з Місяця, преса й радіо наголошують, що властиво французький загаль такого роду репортажами більше цікавиться, як порнографічними фільмами... Доказом цього може бути майже багнуетство постановки „О. Калькутта“.

Ця порнографічна ревія мала і це має великий успіх в Нью Йорку: свого часу

треба було на три місяці наперед замовляти місця. Багато галасу було, коли ця ревія була поставлена у Лондоні. Тоді почалися дискусії, чи можна її допустити в Парижі. Насамперед вона була тут заборонена, а потім — дозволена, бож у Франції нема превентивної цензури.

По двох тижнях вистав, постало питання: заборонити її, чи дозволити? Дирекція поліції (відділ моральності) швидко знайшла розв'язку: про заборону не слід говорити, бо ревія не має успіху. Коли в Нью Йорку треба було місяцями чекати на місця, в Парижі третина залі завжди порожня... І рішено: французи черговий раз виявили „здоровий хлопський розум“, чим полегшили завдання поліції. Рішуче: Париж під оглядом порнографії пасе задні. Чи французи стали консервативніші? Чи тільки — тепер починають живою своєю давньої ф р и в о л ь н о с т ю? — Для французи нема в цій ділянці нічого нового... Усяке пеліна не випієш на всякому розі, бо... власники чи управителі каварень — на вакаціях. „Замкнути від 31-го липня до 1-го вересня“ — це найпопулярніший напис на всіх дверях Парижу.

Дослідження дає дуже точні числа: у коледжах, ліцей і на факультетах перебуває 2.900.000 молодих. На праці в заводах — 3.900.000. Мова про молоді від 15 до 24 років, отже саме про майбутнє народу.

У зв'язку з тривогою перед роботою молодого покоління, дослідники поставили перше питання: з чим робітнича молодь солідаризується? Відповідь: 52 відсотків з робітниками, не зважаючи на вік, а не зі студентами того ж віку.

Чому? — Найперше тому, що студенти не знають, що таке праця. „Хай придуть до фабрики і попрацюють, тоді з ними говоритимемо про політику“. Або: „Студенти вальють дурня. Маючи по 30 років, вони погджуються на те, що відкидають, маючи 20 років“. Якщо молоді робітники часто їдуть на бунтівні страйки, то це не значить, що вони, наслідуючи студентів, стоять з ними на однаковій позиції.

Чого хоче робітнича молодь? — Найперше: підвищення платні. Далі ж — покращення умов праці. Часто навіть падає вислів: „Підвищення якості життя“, що брешня запозичено зі студентських кемпів....

Ця проблема мусить бути зрозуміла кожному. Кваліфікований фабричний робітник Рено каже:

„Двісті сорок шість автомашин в день. При кожній машині, зигнутий вдвоє під мотором, я прикручую 5 шруб, ставлю підйімача. Указом цього може бути майже 30 секунд передрішки й приходить слідуюча машина...“

Робітниця, що тисячу разів у день, на трох конвеєрах (Закінчення на стор. 3-й)

М. Хом'як
НОВА КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА В АЛЬБЕРТІ

Але для інших можлива теж тримовність. Для прикладу, англо - німецькі або англо - японські двомовники матимуть нагоду навчитись французької мови, якщо згодом вирине потреба вивчити цю мову. Також англо - французькі двомовники з німецьким або японським міндулим матимуть нагоду зробити це чи тому, що подорожуватимуть, чи тому, що цікавляться мовою і літературою своїх предків. Раз друга мова вивчена, надбавля інші мови, звичайно, розмірно легше. Уряд має намір полегшити людям навчання мов, тому міністерство освіти переведе дослідів як найкраще влаштувати окремі курси для дорослих.

У 1970 році федеральний уряд призначив 50 мільйонів доларів як допомогу програмам французької мови поза Квебеком. Альберта дістало поперх 680.000 дол. Ми сподіваємось, що як ось на навчання французької мови, достатні федеральні фонди будуть теж надходити на навчання інших мов, гідно відповідаючи багатокурній дієвості Альберти. 7. Остання мірка (критерій), відзеркалюючи поширення мовних студій, стосується різних виховних засобів, щоб гарантувати успіх якійсь прийнятій програмі:

а) Уряд готовий обміркувати спонукливу дотацію шкільним установам, беручи як основу учня, що заохочуватимуть вивчення другої мови.

Зцілюперомоті трудності щодо транспорту там, де єто - культурні групи дуже малі, уряд годиться покрити видатки щодо транспорту на рівні основ з батьками.

б) Ми приготували заохочувати дослідження можливі співпраці публічних і сепаратних шкіл, щоб досягнути число учнів, відповідне до розміру клас, щодо вивчення другої мови.

в) Ми візьмемо до уваги призначення до складу міністерства освіти кваліфікованої особи щодо виховання, досвід у навчання, плинності мови і знання окремих етно - культурних груп, яка відповідатиме за програму мови окремої групи, раз це підтвердить спільний запис на мову публічної і сепаратної школи.

г) Ми також рекомендуватимемо факультетів виховання в провінції підготову учителів другої мови, навчання і нагляд над учителями особам, досвідченим знавцям мови.

г) В доповнення до недавньої зміни шкільного законодавства, уряд заохочуватиме приватні видавництва, а як буде необхідно, міністерство освіти доручатиме чи діватиме посібники (шкільні підручники) щодо мови, книжки гуманістичного характеру, слухово - зорові матеріали в різних мовах для всіх класів для достатньо заціка-

лених етно - к у л ь т у р н и х груп.

д) Ми також заохочуватимемо приватні видавництва, а як виявиться необхідним, міністерство освіти доручатиме чи діватиме відповідні текстувальні і слухово - зорові матеріали в англійській мові щодо внесків культурних груп Альберти в розв'язку Канади.

е) Уряд заохочуватиме такі позашкільні програми, як обмін молоді етно - культурних груп Альберти, проляжки до музеїв, історичних місць, або місць культурного зацікавлення в колишніх окрругах етнічних поселень, і часткові програми праці, щоб придбати досвід праці, як ось такі: французькомовний студент працюватиме в бюрі французького чателю або в радіостанції, а українськомовний студент в українській книгарні.

УІ і УІІ рекомендації Королівської комісії про двомовність і двокультурність стосуються у і верситетів, перша — поширення студій мов інших ніж англійська і французька, друга — поширення гуманістичних студій і соціальних наук, що стосуються окремих географічних областей інших ніж тих, що відносяться до англійської та французької мов. У всіх трьох університетах Альберти на інститут з посомов: англійську, французьку і російську. Італійську, еспанську, грецьку і латинську в університетах в Едмонтоні і Калгарах, українську, польську і сербо-хорватську в Едмонтоні, а португальську в Калгарах. Уряд готовий рекомендувати владі нового Атабаска університету на зразок села установи, зробити багатозначний внесок до Школи Мов і Етнічних Культур.

Якщо йде про поширення етно - культурних студій на рівні університету або коледжу, уряд готовий обміркувати бажання, що має дуже сильну підтримку спільнот. Ми сприяємо створенню інститутів або осередків студій в університетах і коледжах Альберти, якщо йде про етно - культурні групи. Для прикладу, ми сподіваємось побачити переміну давнішє існуючого міждепартаментального комітету старства і східноєвропейських студій в університеті Альберти на інститут з постійним директором і персоналом. Уряд рекомендуватиме, щоб такі інститути чи осередки студій, коли будуть створені, включили в свої програми студії історії, проблем і досягнень, національностей, осілих в Канаді, з географічних областей, що будуть предметом вивчення.

Виховання — це щось більше, ніж те, що відбувається в школах, коледжах і університетах. Масові засоби висок виховують, як теж виконують це музеї та архіви, мистецтво, етнічні організації, різного типу пуб-

Степан М. Горак
ДЛЯ УКРАЇНЦІВ СТЕЙТУ ІЛІНОЙ

В останніх тижнях в Іллінойському університеті в Урбані між українськими студентами відволено заходи в справі викладів історії України в тому університеті. Початкові переговори, завдяки активній підтримці деяких професорів українського походження, а зокрема відомого мalarя проф. Миколи Врницького, дочка якого є головою місцевої Студентської Громади, вступили в фазу конкретних можливостей. Треба відмітити, що атмосфера є для нас дуже прихильна в цьому одному із найбільш престижних університетів ЗСА і світу. Доказом цього є факт, що вже від кількох літ університет веде виклади української мови і літератури (професори Д. Шогрин і Г. Кляйн). Українка в бібліотеці університету є одною з найбільших у світі і число томів сягнуло вже дванадцять тисяч. У цьому університеті вже чотирьох українських студентів виготовили докторські праці на українській темі, а зараз п. Александер Сидоренко працює над темою: Київська Могилянська Академія в часі Гетьмана Івана Мазепи. Зважаючи на близькість великої української громади в Чикаго і сусідніх місцевостях, доводитись ствердити, що доплив українських студентів на найбільшє десятиліття буде краще забезпеченням, як в багатьох інших університетах. В самому же стейті Ілліной проживає біля 100.000 українців, які у великій більшості належать до заможніших.

Зважаючи на усі суб'єктивні як і об'єктивні обставини, можна надіятись, що при активній вимозі і тиску з боку студентів, виклади української історії можуть бути уведені на експериментальну і зорові та мистецькі виставки. Прем'єр Г. Е. Стром обговорив подробиці всі ці справи, обіцяючи велику підтримку уряду, з грошовою включно. Однак найважливішим є „воля життя“, „воля продовжувати існувати“ і це в обличчя халивного в Північній Америці тиску асимілювати. Нова культурна політика уряду є спробою словом і ділом зміцнити волю продовжувати існувати. Але ж воля залишається в групі, як такий, не в уряді або його агенціях як в урядових осіб. Вікції прем'єр Г. Е. Стром обговорив справу створення окремої К у л ь т у р н о ї Етнічної („таск форс“) та Етнічної дорадчої ради, складеної з 15 осіб на чергувальній основі, згідно з пляном, складеним зацікавленими міністрами.

По довгий, вичерпний промови прем'єра Строма прив'язані поділено на 5 дискусійних груп, що обговорили тези проекту прем'єра. Прив'язані висловлювали свої думки про плян провінційного уряду на тему нової культурної політики та виснаження на стор. 3-й)

ментальній базі. Однак, з огляду на важність дисципліни, університету і наглядної потреби забезпечення катедри історії України, пороблено в тому напрямку деякі заходи інформаційного порядку, конкретно, автор цієї статті звернувся листом до проф. Р. Фішера, директора російського і східноєвропейського центру та одержав від нього дуже позитивну відповідь у цій справі. Було б великою втратою, коли б українські ілліноїці прогалили нагоду зробити велику користь Україні, українській науці і своїм нащадкам. Це була б дійсно перша катедра української історії в університетах вільного світу, а маючи на увазі наявність існуючих вже викладів мови і літератури, можна заключити, що кращої нагоди важко буде дочекатися.

Не с тут нашим завданням перегонувати, закликати і організувати, а тільки поінформувати український загаль про можливість в надії, що ініціативна група в здоровій громаді створиться самостійно і підійметься великого діла.

На таку сталу катедру можна буде покласти одного з наших молодих істориків, який зміг би не тільки викладати історію, але, працюючи науково в добрих і сприятливих обставинах, протягом свого життя зміг би дати українській науці кілька солідних наукових праць. Себто, у відсутності студентів — в чому сумніваємось — він працював би в характері дослідника - професора, що в Америці є частішим явищем, зокрема у випадку завантаженої науковці. Це був би найбільш оправданий варіант праці за українські гроші і при одному професорі все можна затруднити кількості асистентів для різних призначень. Висота фундації на створення катедри виносить пів мільйона доларів. Катедру історії можна буде назвати ім. Михайла Грушевського, що забезпечило б її українськість.

Правда, 500.000 доларів є поважною сумою, але наші ілліноїці збирали в минулому суму десяти разів більшу — маючи на увазі усі збірники десь з 1950-их років. Наші о б є з печеневі організації, банки, професіоналісти, політичні партії, громадські установи, студентство і загаль повинні зрозуміти, що є речі важливі і важливіші, а ми думаємо, що катедра української історії в руках українського науковця є саме тою важливішою справою.

Вікції особиста замітка: для уникнення будь - якого непорозуміння тут заявляємо, що особисто ми не є зацікавленими в праці тут наміченій. На нашу думку, тут треба покласти молодого академіка віком біля тридцяти, щоб дати йому можливість розвитку, творення та планування. А хто його знає, чи доля не буде нам ласкавою і не пішле нам другого? Грушевського.

зета“ вмістила портрети Сталіна і Горького, що йдуть назустріч один одному. Так унаочнено зустріч диктатора з „і н ж е н е р о м душ“, який поклав підвалини „універсальної методи сопреалізму в літературі, мистецтві і взагалі у творчості в передоловий період в історії більшовизму, коли формувалася нечувана в історії диктатура.

„Літературна газета“ з 30 липня цього року, в першому відомленні про 5 з'їзд письменників наголосила, що „24 з'їзд КПСС приділив велику увагу проблемі розвитку советської літератури, яка завжди була є і буде вірною помішницею партії в комуністичному вихованні народу“. І тут же розповідається, як в урочистій обстановці, рівно о 10 год ранку, до залі входять члени Політбюро з генеральним секретарем на чолі. Всі встають і, слухачи, довготривалими оллексами зупиняються „в атажку“ з його святою, культ якого (ватажка) наголошено і посилено утверджується в імперії. Літературна парада від-

бувалася за сучасними приписами „табелі про ранги“ заведеними за імператором Петра І, а за „батька народів“ рямцями табелі охоплено все життя бюрократії. За Брєжнєва те повторюється. У вступному слові Н. Тихонова, який відкрив з'їзд надано тон цілій літературній параді. „Ми — советські письменники — по в і с т о в ь приймемо і підтримемо те, що сказав на 24 з'їзді КП СС Леонід Ілліч Брєжнєв“. Нікого з „колективного керівництва“ не згадав ні Тихонов, ні Г. Марков в довгий доповіді: „Советська література в боротьбі за комунізм“. Навіть Леніна, в порівнянні з Брєжнєвим згадавсь між іншим. Все сказане на з'їзді, включно з промовою С. Євтушенка, оберталось навколо висловів солідарності з лінійкою партії, а в першу чергу її генерального секретаря.

Виступ С. Євтушенка, за повідомленням ТАСС, „совізнавці“ Заходу сприйняли за вияв опозиції до генеральної лінії в літературі, хоч у виступі нічого опозиційного не було. Назвавши

молоду генерацію письменників „літми партійних ухвал: С. Євтушенко заперечив партію, що та генерація „з важкого іспиту вишла морально оновленою і готовою все зробити, щоб не попомилку минулого“. Засуджуючи тих поетів, які думають, що в сучасній дійсності „власовці духовної родлясь“, поет, хамелеонівської породи, заявив, що його одноклітці і він „в певний період нашого літературного життя чимало галасували і декламували, а зараз „не час на галас і крики“. Треба „набувати зрілості“, щоб бути добрим вчителем життя, як то вимагається від письменників. За нинішнього „культу“, „інженерів душ“ літературів перейменовано на учителів партійного життя. Організатори літературної паради подумали про якусь видимість обміну думок, а Євтушенко те виконав у своєму виступі.

Для літератора, як і для вчителя, твердив поет, „немає заборонених“ тем, а є

„з а б о р о н е н и й підхід до них“. А підхід визначав „непомилна партія“ інструкціями і вказівками, як то заведено після „організації літератури“ на першому з'їзді письменників. Тоді на чолі спілки поставлено А. Шербакова людину, яка нічого спільного з літературою не мала. Набувши титул наглядча над літературою, він як розповідав в своїх спогадах для Брєнбург, вивабив до Парижу на Літературний Конгрес письменників. Літературні кола тоді багато дискутували на тему соціалістичного реалізму, намагаючись збагнути суть нової універсальної методи для творчості. В паризькій катедрі советська делегація д і с к у т у в а л а н о ч а м и . А. Шербаков не цікавився дискусією, він дрімав. І ралітом зпросоння заявив: „Ну, про що спорити? Та ж про все сказано в статуті“. Він, з його поглядом, найповніше схопив суть соц. реалізму, як творчої методи для советської літератури.

На 5 з'їзді сопреалізму, змісту і значення якого не розуміють часто і ті, що ви-

магають ним керуватися у творчості, знову визнано за „єдину художню методу“ для літератури. В дуже довгий звітний доповіді Г. Марков, один з партійних вельмож, обраний на першого секретаря Спілки письменників СРСР, побив всі рекорди підлабузництва і суєслова. За 4 години свого „балаку“ Г. Марков умудрився не назвати жадного літературного твору, нічого не сказавши про літературу, в різних варіантах повторював зайложені, настогидні всім ребуси: „партійність в літературі“, „єдиний метод творчості“, „деяна спрямованість“, „вільність братерства народів“, „наступальна боротьба з ворожою ідеологією“ і т. п. Кожний ребус підсилювано цитатою з висловів Л. Брєжнєва.

Над змістом доповіді не дискутували, хоч виступів було багато. Художній проблем, літературних стилів, напрямків і оцінок майже не порушувало, а коли й пробивалася згадка про літературу, то з'їзд „бемолесував“. Та й не диво, бо ж і скликано параду на те, щоб показати, що на літературному фронті все гаразд, „благоденствє“. В резолюції, схваленій, як звичайно, одностолно, „говориться, що всі „зобов'язуються виконувати мудру політику партії“ і віддають всі сили, талант і натхнення для перетворення в життя ухвал 24 з'їзду КПСС“. А самі резолюції названо „надуваю обругтованою програмою, яка дає натхнення народів і письменникам“.

В Києві, на з'їзді письменників України, П. Загребельний виклав „націоналістичних зрадників“. Г. Марков лаяв „ідейних ворогів на Заході“, воїни, мовляв, вбивають клина між партією і письменниками. Попало й тим, що з під воріт „дзякуют на Советський Союз“. Натяк на Солженіцина, В. Мороза та інших і „Самвидав“, на підпільні видання та національно-визвольні сили уярмленіх Московської націй. В Україні, як і в інших „суверених“ колоніях московського царства, звичайно стає розповсюдження протурядових листівок. (Закінчення на стор. 3-й)

СПОРТ

ЮНІ „ЛВОВ'ЯНИ“
НА ВЕРШИННАХ

Клівленд, Огайо. — Перша (весняна) рунда футбольних чемпіонатів Лейк Ірі Сакер Ліг для футболістів Українсько-Американського Спортивного Клубу „Львів“ закінчилась ще успішніше, ніж у минулому році. Щоправда, доросла дружина у своїй Мейджер дивізії і цього року не вийшла поза „золоту середину“. Три перемоги (3:2 над Геленік Юнайтед, 4:3 над Загребом і 5:1 над Коронес), одна не рішена (0:0 з Караджорджом), та три поразки (0:5 проти хорватів, 1:4 проти Донав Швабен і 1:4 проти Джермен Америкенс) дали в сумі відношення пунктів 7:7, воріт 14:19 і середню (третю, чи там четверту) місце в шести-членній групі Захід. Дестеро з чотирнадцяти здобутих воріт записав на своє ковто поворотець Сантос, який, не забуваючи своєї ролі диригента нападу, цього року грів тек роллю головного стрільця — снайпера.

Юніорів клубу, не зважаючи на поважні (спричинені віково-метричними межами, а частинно дисциплінарними мотивами) перетрування, окупували верхні шаблї таблиці своїх класів, дармащо працюють на випах далеко менше, ніж інші, (наприклад, шкільна організація „Бродв'ю Гайтс“, із власним гричем та платним тренером). Цей доказ непересічної талановитості нашої молоді спонукає нас більш до обережності, ніж до гордості: хай дбають провідники і юні змагуни У-АСК „Львів“, щоб тут (як і деінде) наші таланти не стали нам прокляттям — замість благословенням!

В класі „А“ юніорів єдині три пункти втрачено проти суперника-постраха, Італійського СК (1:1 і 1:2). По за цим повоженням були тільки, здобути з більшим, чи меншим зусиллям, перемоги: 2:1 над Німецькою Централю, 1:0 і 4:2 над Мадарським СК, 8:0 і 9:0 над Гайвейнін, із Чегрін Фолс, 3:0 над лідером групи Схід-Бродв'ю Гайтс, 3:0 над Загребом, 5:0 над Емпаер Сакер Клуб, 5:0 над Піонерами — Чегрін Фолс, 4:0 і 8:1 над Ментором і 10:0 над Караджорджом. Якщо „Львів“ виграв свою останню залеглу гру, він — як чемпіон своєї Західної групи — змагається в рішальній зустрічі з чемпіоном групи Схід за перенство цілої класи „А“. Теперішній

стан українського лідера: пункти 25:3, ворота 64:7. Роман Росул, зайнятий здебільша в дорослій дружині, з 17 голами, веде перед серед стрільців, дармащо в юніорській дружині, грав лише 50% змагань. На другому місці (з 14 воротами) опинився надійний прищелець із нижчої класи — Роман Губач, якого по побратимськи підтягас „Роман Перший“ (Росул). Як і минулого року, змагання „в найвищій юніорській класі“ проходять у приспешеному темпі, щоб від початку весняна змагуни могли всеціло присвятитися шкільному футболу.

В класі „Б“ українці тільки раз стукнулися лобами (як рівний із рівним) — з Бродв'ю Гайтс (2:2). Поза тим були самі перемоги: над Італійцями 3:0, над Мадарським 3:0, над Донав Швабен 4:1, над Загребом 5:1, над Емпаер СК 3:0, над Гайвейнін 3:2, над Німецькою Централю 4:1, над Караджорджом 8:2, над Волтон Гілл 8:1, над Ментором 10:0. Пункти: 21:1, голи 50:10 — перше місце в таблиці. Головні стрільці: Ростислав Чухрай (16), Михайло Губач — молодший (15), Олександр Росул — молодший (11).

З трьох дружин (бо більш немає) цього року створено групу резерв класи „Б“. Тут, де проходять дружина „Львова“, там загально „нілка трава не росте“. Дотеперішні гри й перемоги: 3:0, 2:0, 5:1 — проти Донав Швабен; 2:0, 6:2, 8:2 — проти Бродв'ю Гайтс. Пункти 12:0, ворота 26:5. Чільні стрільці: загаданий уже в кл. „Б“ Михайло Губач (13), Ярослав Чухрай (10).

Тільки в свіжо-рекрутований наймолодший дружинний класи „С“, де — за Цяпкою кажучи — не один „львов'янин“ мусить уважати, щоб (від вітру)... не впасти з ніг, треба ще платити важку данину за науку. Але прошу, прошу і тут уже занотовано одну українську перемогу...

Успішними керівниками, успішних українських футболістів є: запряг Іван Жига й Осип Росул — у дорослій дружині; цей самий запряг, тільки в зміненому порядку відповідальності: Осип Росул та Іван Жига — для юніорів „А“; Ярослав Чухрай — юніорів „Б“; Василь Багній — резерва класи „Б“. Тренером цієї резерви є сучасний солідний змагун „Львова“ — Яків Середа.

О-га.

Курс української культури на
Оттавському університеті

Славистичний Відділ Оттавського Університету повідомляє, що в програмі зимового семестру 1971-72 р. відбудеться курс Української Культури. Завданням курсу є представити історію культури українського народу від пра-історичних часів до сучасної пори (ілюстрована картинками та фільмами). Особлива увага буде присвячена розвитку образотворчого та архітектурного мистецтва, музики, літератури й театру на тлі народної любові та суспільного, інтелектуального і релігійного життя.

Студенти, які пригтовляються до бакалаврату одержать за курс 6 кредитів. Запрошується на цей курс крім регулярних студентів і усіх зацікавлених осіб. Виклади починаються в середу 22-го вересня ц. р. і відбудуться раз на тиждень, до кінця, від 6-ої до 8-ої години вечора.

Крім курсу української культури СЛВ 2071, Славистичний Відділ даватиме слідуєчі українські курси: SLV 0070: Elementary Ukrainian; SLV 1070: Intermediate Ukrainian; SLV 3070: XIXth Century Ukrainian Prose; SLV 7972: Lesia Ukrainka; SLV 6972: Ukrainian Realistic Novel.

Регстрацію на курси приймається до 1-го вересня ц. р. і проситься завчасу звертатися за відповідними формулярами та додатковими інформаціями на адресу: Department of Slavic Studies, University of Ottawa, Ottawa, Ont., Canada, телефон: 231-2305.

"Svoboda"

83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

РЕФОРМИ НІКСОНА — СЕНСАЦІЯ У СВІТІ

Проголошення президентом Ніксоном економічних реформ стало найбільшою сенсацією в широкому світі, бо вони близько і болочче затрукують також економіку багатьох чужих держав. Деякі західно-європейські економісти лікаються, що Америка переходить до політики економічного протекціонізму і встановить митні бар'єри, які виможуть експорт до Америки різномірних закордонних виробів. На світліні бачимо читача „Дейлі Мейл“ у Лондоні.

Різне

ПОШУКУЄМО
САМИТНУ ЖІНКУ

для поміч старшому подружжю в Джерсі Сіті, спання на місці, власна кімната. Телефонувати по 5-й год. по пол.

Д-р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

НА
МЕДИЧНІ
ТЕМИ
ЛІКАРСЬКИЙ
ДОВІДНИК

Ціна: 15.00 дол. з пересилкою
Замовлення і належність
(тільки чеки або поштою)
перекладає: SVOBODA
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

Уже появился друком
і продається
ДРУГИЙ ТОМАНГЛОМОВНОЇ
ЕНЦИКЛОПЕДІЇ
УКРАЇНОЗНАВСТВА

приготованої Науковим Товариством ім. Шевченка під головуванням редакцією проф. Володимир Кубійовича та видаваної англійською мовою старанням і коштом Українського Народного Союзу.

Другий том цієї монументальної книги знання про Україну включає розділи: 1. Право; 2. Церква; 3. Наука; 4. Освіта і школи; 5. Бібліотеки, архіви, музеї; 6. Книгодрукування і преса; 7. Мистецтво; 8. Музика і хореографія; 9. Театр і кіно; 10. Народне господарство; 11. Народне здоров'я; 12. Збройні сили; 13. Українці в діаспорі.

Книга має коло 1,500 сторінок друку, 726 ілюстрацій, 8 кольорових і 22 чорноблільні ілюстраційні таблиці та 6 великих, в повних кольорах, складаних карт України: фізичної, адміністративної, етнографічної, ґрунті та ін.

Ціна другого тому
виносить \$60.00

Рівночасно подається до відома, що перший наклад ПЕРШОГО ТОМУ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ (Розділи: Загальні інформації, Фізична географія і природа, Людиність, Етнографія, Українська мова, Історія України, Українська культура і Українська література) ВИЧЕРПАНИЙ, але уже появилася ДРУГІЙ НАКЛАД. З уваги на величезні кошти друку, ціна ПЕРШОГО ТОМУ встановлена тепер на \$45.00.

Для тих, що замовляють
обидва томи разом, ціна
виносить \$94.50

Замовляти можна в Головні Канцелярії УНСоюзу, вивчивши та переславши поданий внизу формуляр, разом з чеком чи поштовим переказом на відповідну суму.

USE THIS COUPON!

To: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303, U.S.A.
I hereby order Ukraine: A Concise Encyclopedia
☐ Volume I — \$60.00
☐ Volumes I & II — \$94.50
Enclosed is (a check, M.O.) for the amount \$.....
Please send the book (s) to the following address:

Name _____
No. _____ Street _____
City _____ State _____ Zip Code _____

ВІДИШЛИ ВІД НАС

ВАСИЛЬ КАРІЧАК — член УНС Відд. 170 Т-ва Укр. Січ в Джерсі Сіті, Н. Дж., помер 10 серпня 1971 р. на 81 р. ж. Став членом УНС в 1915 р. Похорон у смутку дружини Анастасії, дочку Марію, 3 синів: Івана, Йосифа і Володимира та 8 внуків. Похорон відбувся 14-го серпня 1971 р. на цвинтарі Holy Name, Jersey City, N.J. Вічна Ному Пам'ять! Д. Дадик, секр.

АННА ЯКІМІВ, членка УНС Відд. 342 Т-ва Запор. Січ в Картерет, Н. Дж., померла 31 липня 1971 р. на 83 р. ж. Став членкою УНС в 1916 р. Похорон у смутку 4 заступки, сина, 11 внуків і сестру. Похорон відбувся на цвинтарі Розгіл в Лінден, Н. Дж. Вічна Ному Пам'ять! о. П. Мелех, секр.

СТАНІСЛАВ Ф. АДАМС — ветеран 2-ої Світової Війни, член УНС Відд. 137 Ім. Б. Хмельницького в Бест Істон, Па., загинув в автомобільній аварії 19 серпня 1971 р. на 56 р. ж. Нар. в Вруклін, Н. Дж., став членом УНСоюзу 1951 р. Похорон у смутку дружини Маріанну, дочку Марлену, сина Томаса, 2 сестри і родину. Похорон відбувся 22 серпня 1971 р. на цвинтарі Holy Ghost, Wagnersville, Pa. Вічна Ному Пам'ять! С. Колодур, секр.

МИХАЙЛО ЛУЦИШИН — член УНС Відд. 368 Т-ва Укр. Козаків в Океан, Н. Дж., помер 26 червня 1971 р. на 86 р. ж. Став членом УНСоюзу в 1934 р. Похорон у смутку дружини Маріанну, дочку Марлену, сина Томаса, 2 сестри і родину. Похорон відбувся 22 серпня 1971 р. на цвинтарі Holy Ghost, Wagnersville, Pa. Вічна Ному Пам'ять! С. Колодур, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ
УНСОЮЗУ

СУБОТА,
11-го ВЕРЕСНЯ 1971 р.
БРУКЛІН, Н. Дж. Квартальні збори Т-ва В. Хмельницького 158 Відд. о год. 7-й веч. в УНДом, при 216-218 Гренд Стріт. Управу просять заплатити залеглі вклядки і розміти за померлих членів найдайд до 25-го кожного місяця. — П. Польний, преде. М. Кіт, секр.

НЕ ТРЕБА
ДОВГО
ЧЕКАТИ

ЗАКНИТЕ ЦЕ СЬОГОДНІ
Д-р Н. МІЛЛЕРА
3 І Л Я

J. MILLER'S PURE NEWS COMPOUND # 6,
а вже за кілька годин, а найбільше швидкодіючого для почується ліпше.

Це злілля діє дуже швидко і є дуже помітне в швидкодіючій піддачі: кванс жодушка, запір, неострашність, газ, відбавання, завороти голови, біль у кріпах і інші недомогання.

Ціна одної пачки \$10.00, а якщо хочете для своїх приятелів, тоді 2 пачки тільки — \$15.00.

Якщо Ви незадоволені результатом 24-48 годин, поверніть пачку, а гроші будуть Вам негайно повернені.

Пийте зараз, долучуючи чек або моні ордер на адресу: THE MILLER CO., INC. Dept. 41 790 Broad Street, Newark, N.J. XXXXXXXXXXXXXXXX

GRANITE

— MARBLE — BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

— BRONZE

смуку сина Михайла. Похорон відбувся 29-го червня 1971 р. на цвинтарі St. Vincent, Jersey City, N.J. Вічна Ному Пам'ять! Г. Легенбавер, секр.

АЛЕКСАНДР ГВЯЗДА — член УНС Відд. 286 В-ва св. Володимира в Джерсі Сіті, Н. Дж., помер 9 серпня 1971 р. на 70 р. ж. Став членом УНСоюзу в 1963 р. Похорон у смутку дружини Вероніку. Похорон відбувся 12 серпня 1971 р. на цвинтарі в North Arlington, N.J. Вічна Ному Пам'ять! П. Хелік, секр.

ФРАНКО САВЧУК — член УНС Відд. 270 В-ва св. І. Христителя в Джерсі Сіті, Н. Дж., помер 1 серпня 1971 р. на 75 р. ж. Нар. в с. Нова Мошаниця, Ровенська обл. Став членом УНС в 1947 році. Похорон у смутку доньки Ольги і Віри, сина Роберта та 8 внуків. Похорон відбувся 5 серпня 1971 р. на цвинтарі св. Христа в Арлінгтон, Н. Дж. Вічна Ному Пам'ять! С. Остророский, секр.

ОЛЕКСАНДРА ГВЯЗДА — членка УНС Відд. 43 Т-ва Т. Шевченка в Глассайд, Н. Дж., померла 14 липня 1971 р. на 65 р. ж. Став членкою УНС в 1948 р. Похорон у смутку 2 доньки Світлани і Віри, зятя, 3 внуків, брата. Похорон відбувся 17 липня 1971 р. на цвинтарі Евергрін в Глассайд, Н. Дж. Вічна Ному Пам'ять! В. Сиванік, секр.

ПОСИФ КАШАЛАВА — член УНС Відд. 42 Т-ва Т. Шевченка в Пассейку, Н. Дж., помер на 78 р. ж. Нар. в с. Вільшаниця Велика, Україна. Став членом УНСоюзу в 1915 р. Був основником 42-го Відділу УНС. Похорон у смутку дочку Ємлію, внука, правнука, сестру. Похорон відбувся 3 серпня 1971 р. на цвинтарі Cedar Lawn, Paterson, N.J. Вічна Ному Пам'ять! П. Головачук, секр.

ПРОПОНУЄМО Вам скористати з нагоди поінформувати Українське Громадянство про Вашу установу.

ВНЕ
АЛЬМАНАХ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ І СВОБОДИ
в приготуванні до друку

Дей Альманах має найбільший засяг поширення і здобув велике признание і широкий круг читачів. КАЛЕНДАР як щороку має окремий оголошеневий відділ.

Вміщуючи оголошення в цьому АЛЬМАНАХ, ви напоєвно принесе користь для Вас, познайомлюючи з Вашою діяльністю широкий кола громадянства і здобуваючи Вам добру славу, прихильність, признання, а для торговельних підприємств — покупців.

Формат календаря: 6" x 9".

ЦІНИ ОГолошень:

Ціла сторінка \$90.00 Чверть сторінки \$33.00

Пів сторінки \$50.00 Одна восьма \$20.00

Зголошення — тексти оголошень чи знімків і належність — приймаємо до 15 вересня 1971 р.

Тексти і належність просимо слати на адресу:

SVOBODA

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

Jersey City, N.J. 07303

рон відбувся 5 серпня 1971 р. на цвинтарі св. Христа в Арлінгтон, Н. Дж. Вічна Ному Пам'ять! С. Остророский, секр.

ОЛЕКСАНДРА ГВЯЗДА — членка УНС Відд. 43 Т-ва Т. Шевченка в Глассайд, Н. Дж., померла 14 липня 1971 р. на 65 р. ж. Став членкою УНС в 1948 р. Похорон у смутку 2 доньки Світлани і Віри, зятя, 3 внуків, брата. Похорон відбувся 17 липня 1971 р. на цвинтарі Евергрін в Глассайд, Н. Дж. Вічна Ному Пам'ять! В. Сиванік, секр.

ПОСИФ КАШАЛАВА — член УНС Відд. 42 Т-ва Т. Шевченка в Пассейку, Н. Дж., помер на 78 р. ж. Нар. в с. Вільшаниця Велика, Україна. Став членом УНСоюзу в 1915 р. Був основником 42-го Відділу УНС. Похорон у смутку дочку Ємлію, внука, правнука, сестру. Похорон відбувся 3 серпня 1971 р. на цвинтарі Cedar Lawn, Paterson, N.J. Вічна Ному Пам'ять! П. Головачук, секр.

ПРОПОНУЄМО Вам скористати з нагоди поінформувати Українське Громадянство про Вашу установу.

ВНЕ
АЛЬМАНАХ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ І СВОБОДИ
в приготуванні до друку

Дей Альманах має найбільший засяг поширення і здобув велике признание і широкий круг читачів. КАЛЕНДАР як щороку має окремий оголошеневий відділ.

Вміщуючи оголошення в цьому АЛЬМАНАХ, ви напоєвно принесе користь для Вас, познайомлюючи з Вашою діяльністю широкий кола громадянства і здобуваючи Вам добру славу, прихильність, признання, а для торговельних підприємств — покупців.

Формат календаря: 6" x 9".

ЦІНИ ОГолошень:

Ціла сторінка \$90.00 Чверть сторінки \$33.00

Пів сторінки \$50.00 Одна восьма \$20.00

Зголошення — тексти оголошень чи знімків і належність — приймаємо до 15 вересня 1971 р.

Тексти і належність просимо слати на адресу:

SVOBODA

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Jersey City,